

Raport o stanie realizacji zadań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w II kwartale 2001 r.

W wykonaniu ustaleń podjętych na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 28 listopada 2000 r. Minister Nauki - Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych przedkłada niniejszy raport jako drugi z serii co kwartalnych raportów obrazujących stan realizacji zadań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce, wynikających z przyjętego przez Radę Ministrów stanowiska w sprawie uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2000 r. w sprawie budowania podstaw społeczeństwa informacyjnego w Polsce oraz dokumentu "Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce".

Niniejszy raport przygotowany został na podstawie informacji przedłożonych przez resorty oraz instytucje zaangażowane w proces budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce.

1. Zespół ds. eEurope+

W dniu 28 marca 2001 roku Komitet Integracji Europejskiej powołał Zespół ds. **eEurope+** w celu przygotowania wspólnie z Komisją Europejską planu działań "**eEurope+ - A Co-operative Effort to Implement the Information Society in Europe**". W skład zespołu weszli przedstawiciele następujących instytucji: Komitetu Badań Naukowych (koordynacja), Ministerstwa Łączności, Ministerstwa Gospodarki, Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej.

Uzgadnianie ostatecznej wersji dokumentu odbywało się na forum Połączonego Komitetu Wysokiego Szczebla ds. Społeczeństwa Informacyjnego (Joint High Level Committee on Information Society). Komitet jest ciałem doradczym Komisji Europejskiej złożonym z wysokich rangą przedstawicieli administracji krajów Europy Środkowej i Wschodniej zajmujących się problematyką społeczeństwa informacyjnego. Polskę w pracach Komitetu reprezentują przedstawiciele **Ministerstwa Łączności** oraz **Komitetu Badań Naukowych**.

Dokument "**eEurope+ - Action Plan**" został oficjalnie ogłoszony w dniu 16 czerwca br. w drugim dniu szczytu Unii Europejskiej w Göteborgu. Jest on realizacją wcześniej podjętych zobowiązań Komisji Europejskiej i krajów kandydujących oraz kontynuacją tzw. strategii lizbońskiej stworzenia w Europie najbardziej dynamicznej, konkurencyjnej, opartej o wiedzę, gospodarki na świecie. Dokument dostępny jest na stronie internetowej **Komitetu Badań Naukowych**: <http://www.kbn.gov.pl/cele/eeurope/index.html>.

2. Narodowy Program Przygotowania Polski do Członkostwa w Unii Europejskiej

W wyniku działań podejmowanych przez Komitet Badań Naukowych w dniu 12 czerwca br. na posiedzeniu Rady Ministrów rozdział 19 Narodowego Programu Przygotowania Polski do Członkostwa w Unii Europejskiej pt. "Telekomunikacja i Technologie Informacyjne" został uzupełniony o nowy priorytet: "Rozwój społeczeństwa informacyjnego w Polsce".

3. Edukacja informatyczna

W **Ministerstwie Edukacji Narodowej** realizowane są projekty: "Pracownia internetowa w każdym gimnazjum" oraz "Wyposażenie liceów ogólnokształcących w pracownie internetowe". Zakończono weryfikację ośrodków szkoleniowych rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej do realizacji szkoleń nauczycieli w ramach ww. projektów oraz ogłoszono przetargi na wyposażenie 934 pracowni dla gimnazjów (w tym 100 gimnazjów specjalnych), 373 pracowni dla liceów ogólnokształcących oraz 373 szkolnych multimedialnych centrów informacji.

We współpracy z Bankiem Światowym, **Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi** oraz **Ministerstwem Finansów** wdrażany jest "Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich". W ramach tego programu realizowany jest przetarg na tworzenie i obsługę Krajowego Internetowego Centrum Informacji Edukacyjnej.

4. **Prawo i przestępstwa teleinformatyczne**

W ramach realizacji zapisów dokumentu programowego "Cele i kierunki społeczeństwa informacyjnego w Polsce" Komitet Nauk Prawnych **Polskiej Akademii Nauk** w dniu 30 marca 2001 roku przesłał do Komitetu Badań Naukowych ekspertyzę na temat "Prawo i przestępstwa teleinformatyczne". Ekspertyza ta zawiera analizę stanu obecnego oraz postulowane zmiany w przepisach dotyczących prawnych środków przeciwdziałania przestępczości teleinformatycznej. Dokument ten został przekazany Radzie Ministrów w dniu 3 kwietnia br.

5. **Dokument i gospodarka elektroniczna**

Ministerstwo Gospodarki zainicjowało działania zmierzające do ustanowienia wieloletniego programu rozwoju *e-gospodarki* w Polsce. Program ten miałby być realizowany ze środków z budżetu państwa, środków Unii Europejskiej oraz biznesu. Koncepcja programu została zaprezentowana podczas konferencji "Tworzenie mechanizmów i struktur rozwoju elektronicznej gospodarki w Polsce", która odbyła się w dniu 12 czerwca 2001 roku.

6. **Zamówienia publiczne**

Urząd Zamówień Publicznych uczestniczy w pracach Sejmu RP nad nowelizacją ustawy o zamówieniach publicznych, która wprowadzi obowiązek publikowania ogłoszeń o zamówieniach publicznych na stronach internetowych zamawiających. Obowiązek ten dotyczyć będzie ogłoszeń o przetargach nieograniczonych o wartości szacunkowej do 30.000 euro. Zmiana ta przyczyni się do zwiększenia dostępności informacji o prowadzonych postępowaniach, poprawy ich konkurencyjności i jawności oraz do ograniczenia zjawisk patologicznych związanych z zamówieniami publicznymi.

7. **Informatyzacja administracji**

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowało dokument "Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce - informatyzacja administracji" będący opracowaniem zbiorczym wykonanym na podstawie opracowań cząstkowych ministerstw, urzędów centralnych podległych Prezesowi Rady Ministrów oraz urzędów wojewódzkich. Po poprawkach wynikających ze zgłoszonych uwag dokument ten pod zmienioną nazwą "Informatyzacja administracji rządowej" został skierowany w dniu 28 czerwca br. do przedłożenia Radzie Ministrów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji koordynuje prowadzone w Polsce prace w zakresie programu IDA II (Interchange of Data between Administrations), w którym Polska ma status obserwatora. Program ten ma na celu koordynację i wspieranie działań w obrębie systemów teleinformatycznych tworzonych w administracjach krajów członkowskich oraz instytucjach Unii Europejskiej.

Ministerstwo Łączności przygotowało dokument "ePolska - Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006". Dokument ten jest wykonaniem zobowiązań nałożonych na Ministra Łączności przez Radę Ministrów w dniu 28 listopada 2000 roku.

W **Ministerstwie Środowiska** zostało powołane Centrum Informacji o Środowisku (CIOŚ), którego celem jest prowadzenie działalności informacyjno-popularyzatorskiej dotyczącej środowiska i jego ochrony. W Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej trwają prace związane z wymianą infrastruktury teleinformatycznej IMGW. Między Ośrodkiem Głównym a oddziałami terenowymi zostały uruchomione łącza o przepustowości 2 MB pozwalające na szybsze przekazywanie większej ilości danych. Uruchomiono również aplikację WWW Systemu Obsługi Klienta.

Biuro Gospodarki Wodnej (BGW) rozpoczęło prace nad stworzeniem systemu informacyjnego gospodarki wodnej. We współpracy z Regionalnymi Zarządami Gospodarki Wodnej podjęte zostaną działania mające służyć wypracowaniu wspólnego standardu przechowywania i wymiany danych.

Urząd Zamówień Publicznych prowadzi prace nad przebudową systemu informatycznego, czego efektem będzie stworzenie bardziej elastycznego dostępu do bazy ogłoszeń o zamówieniach publicznych. W II kwartale br. rozbudowano stronę internetową urzędu w celu udostępnienia jak najszerszej informacji dotyczącej zamówień publicznych.

Ministerstwo Sprawiedliwości kontynuowało prace nad realizacją projektu "Centrum Ogólnopolskich Rejestrów Sądowych (CORS)" obejmującego podprojekty: Krajowy Rejestr Sądowy i Nowa Księga Wieczysta.

Przygotowywany jest system informatyczny służący zarówno rejestracji osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jak i udzielaniu informacji przez Internet. Ponadto ogłoszony został przetarg na wykonanie Systemu Informatycznego Prokuratur.

W dniu 28.03.2001 r. został podpisany list intencyjny w sprawie uczestnictwa jednostek polskiego wymiaru sprawiedliwości w projekcie badawczym Unii Europejskiej *e-Court*. Koordynacją projektu zajmuje się Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Włoskiej. Projekt ten stanowi część Piątego Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji Unii Europejskiej. Jego celem jest harmonizacja działań w celu stworzenia europejskich standardów wymiany danych oraz efektywnego systemu międzynarodowej współpracy prawnej.

Główny Urząd Statystyczny rozszerzył pasmo dostępu do witryny statystyki publicznej. Zbadano możliwości przekazu multimedialnego za pomocą sieci korporacyjnej GUS oraz możliwości organizacji wideokonferencji przez Internet. Zainicjowano prace w ramach umowy twiningowej między Głównym Urzędem Statystycznym a Urzędem Statystycznym

Francji (INSEE). Umowa ta jest pierwszą częścią programu "Statystyka Regionalna" finansowanego z funduszy PHARE □ 2000.

Sztab Generalny Wojska Polskiego kontynuował wdrażanie resortowych systemów informatycznych w zakresie wspomagania procesów dowodzenia Sił Zbrojnych RP i zarządzania resortem obrony narodowej. Ponadto wdrażano efektywne standardy technologii informatycznych oraz zintegrowanych systemów informatycznych interoperacyjnych z odpowiednimi systemami NATO. **Sztab Generalny WP** prowadził sukcesywną rozbudowę infrastruktury dwóch niezależnych resortowych sieci komputerowych (poczty elektronicznej):

- do przechowywania, przetwarzania i przesyłania informacji jawnych (MIL-WAN);
- do przechowywania, przetwarzania i przesyłania informacji niejawnych (SEC-WAN).

Wdrażano informatyczny system informowania kierownictwa o wybranych jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej, jak również rozbudowywano ten system o kolejne specjalistyczne moduły funkcjonalne. Ponadto rozbudowywano infrastrukturę resortowej sieci internetowej INTER-MON oraz edukacyjnego specjalistycznego serwisu informacyjnego. Dokonano informatycznego zabezpieczenia treningów sztabowych i ćwiczeń w ramach resortu obrony narodowej oraz NATO. Kontynuowano prace nad budową Resortowego Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych.

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Budownictwa, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych oraz **Główny Urząd Nadzoru Budowlanego** utworzyły swoje strony internetowe.

W **Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego** zakończono wdrażanie programu komputerowego "System Zarządzania Dokumentami". Prace modernizacyjne w ramach tego programu umożliwią sprawny obieg dokumentacji w nowej strukturze urzędu. Wdrożono w obrębie całego urzędu pocztę elektroniczną wspomagającą System Zarządzania Dokumentami, która jest wykorzystywana w coraz większym zakresie w przekazywaniu dokumentacji, która nie wymaga pokwitowania, bądź bieżących informacji dotyczących pracy urzędu.

Główny Urząd Geodezji i Kartografii rozbudował stronę internetową urzędu oraz założył skrzynki pocztowe na wszystkich stanowiskach komputerowych podłączonych do sieci. W jednostce podległej Głównemu Geodecie Kraju - **Centralnym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej** uruchomiono programy do obsługi państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (np. program "Sezel" - zawierający informacje o posiadanym zasobie zdjęć lotniczych z możliwością ich wyszukiwania i oglądania, program "Archiwariusz" - służący ewidencji i wypożyczaniu materiałów geodezyjnych i topograficzno-kartograficznych).

Urząd Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast umożliwił obywatelom składanie zapytań i wniosków drogą elektroniczną. Pracownicy urzędu odpowiedzialni za przekazywanie dokumentów ubezpieczeniowych zostali przeszkoleni w zakresie przekazywania dokumentów drogą elektroniczną. Obecnie trwają przygotowania do zarejestrowania Urzędu w Centrum Certyfikacji dla ZUS.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej powołał zarządzeniem z dnia 2 marca 2001 roku Zespół ds. koordynacji informatyzacji podległych mu urzędów nadzorowanych i jednostek. Celem działania Zespołu jest koordynacja prac związanych z przygotowaniem planów informatyzacji tych urzędów i jednostek oraz planu informatyzacji centrali MTiGM w celu zapewnienia kompatybilności sprzętu i urządzeń oraz okresów wdrażania technologii informatycznych w strukturach związanych z Ministerstwem Transportu i Gospodarki Morskiej. W Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej zbierane są dane o sprzęcie profesjonalnym, serwerach i sprzęcie komunikacyjnym. Dokonanie analizy zebranych danych pozwoli na wybór optymalnego standardu współpracy jednostek przy przekazywaniu dokumentów w wersji elektronicznej oraz na ujednolicenie oprogramowania dla nowych stanowisk tworzonych w urzędzie.

W **Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego** zostanie powołana specjalna grupa robocza, której zadaniem będzie zebranie wiadomości o stanie skomputeryzowania instytucji podległych ministerstwu.

Ministerstwo Skarbu Państwa przygotowało do wysłania zaakceptowane przez Bank Światowy następujące projekty:

- "System archiwizacji danych i dokumentów gromadzonych i agregowanych w Zintegrowanym Systemie Informatycznym, dotyczących realizowanych i monitorowanych w ZSI MSP procesów nadzoru, prywatyzacji, reprivatyzacji oraz ewidencji majątku Skarbu Państwa. Podsystem wykonywania kopii zapasowych danych i oprogramowania ZSI"
- "Realizacja kompleksowego systemu zarządzania strukturami teleinformatycznymi ZSI MSP oraz utrzymanie i administrowanie komputerowymi łączami telekomunikacyjnymi WAN między delegaturami MSP, organami władzy i administracji centralnej i terenowej a węzłem teleinformatycznym ZSI MSP (projekt, wdrożenie, eksploatacja)".

Opracowano dokumentację przetargową projektu "Informatyczny system pozyskiwania danych od nadzorowanych podmiotów gospodarczych oraz raportowania o stanie nadzorowanego majątku Skarbu Państwa i prowadzonych procesach prywatyzacji; projekt, budowa, wdrożenie i integracja z ZSI". Zgodnie z Planem Rozwoju Zintegrowanego Systemu Informatycznego w Ministerstwie Skarbu Państwa prowadzone są prace dostosowawcze do migracji na platformę Windows 2000.

W **Ministerstwie Zdrowia** wdrażane są dwa systemy: kadrowo-płacowy oraz finansowo-księgowy.

W **Ministerstwie Spraw Zagranicznych** zakończono instalowanie sieci światłowodowej na potrzeby Internetu w budynku głównym i budynkach filialnych. Opracowano wspólny dla placówek program finansowo-księgowy, który po dostosowaniu go do zmienionych od 1 stycznia 2001 r. zasad księgowych jest obecnie testowany przez ministerstwo. Wdrażanie programu w poszczególnych placówkach następować będzie sukcesywnie począwszy od II połowy 2001 roku. Uruchomiono system kadrowo-płacowy *PERSON*, który działa w swojej zasadniczej części. Do końca III kwartału br. planowane jest wdrożenie pozostałych dwóch modułów programu.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w jednostkach mu podległych i nadzorowanych dokonano:

- budowy i modernizacji sieci lokalnej i rozległej (LAN, WAN),
- zakupu i modernizacji sprzętu informatycznego oraz oprogramowania operacyjnego systemów sieciowych, stacji roboczych oraz programów narzędziowych, dedykowanych i wspomagających zarządzanie.

W Komitecie Badań Naukowych prowadzone są działania mające na celu modernizację sprzętu komputerowego umożliwiającą swobodne korzystanie z dostępnych aplikacji. Na bieżąco aktualizowane są informacje na stronach WWW KBN oraz prowadzone są prace nad zwiększeniem ich przejrzystości.

8. **Rozwój rynku teleinformatycznego**

Nadzorowana przez **Ministra Nauki** jednostka badawczo-rozwojowa Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa (NASK) przeprowadza modyfikację systemu rejestracji domen internetowych w Polsce, mającą na celu istotne usprawnienie obsługi użytkowników. Docelowo planowana jest pełna automatyzacja systemu.

9. **Nauka i kultura**

Trwały prace nad stworzeniem sieci informatycznej obejmującej biblioteki naukowe instytutów **Polskiej Akademii Nauk**. Prowadzono też prace nad budową strony internetowej oraz modernizacją i rozwojem sieci informatycznej w Polskiej Akademii Nauk.

W ramach realizacji programu rozwoju infrastruktury informatycznej na najbliższe lata pn. "PIONIER: Polski Internet Optyczny - Zaawansowane Aplikacje, Usługi i Technologie dla Społeczeństwa Informacyjnego" **Komitet Badań Naukowych** w dniu 21 czerwca 2001 r. podjął uchwałę w sprawie przyznania środków finansowych na dofinansowanie w 2001 r. inwestycji służących potrzebom badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie infrastruktury informatycznej. Środki te umożliwią realizację pierwszego etapu inwestycji w zakresie budowy ogólnopolskiej sieci optycznej dla nauki. W wyniku realizacji tego etapu 17 miast w Polsce zostanie połączonych siecią światłowodową.

W ramach realizacji programu "PIONIER" środowisko naukowe przygotowuje projekty celowe związane z wprowadzaniem nowych usług i aplikacji na rzecz społeczeństwa informacyjnego.

Ostatnia modyfikacja: 12 września 2001 roku